

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ & ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΦΥΣΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
& ΥΔΑΤΩΝ**

**ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΑΣΩΝ
& ΔΑΣΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΑΣΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ & ΥΠΟΔΟΜΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΔΑΣΙΚΩΝ ΧΑΡΤΩΝ, ΔΑΣΟΛΟΓΙΟΥ,
ΑΠΟΓΡΑΦΗΣ & ΘΕΜΑΤΙΚΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ
ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΥ**

Ταχ. Δ/ση : Τέρμα Αλκμάνος, 11528 Αθήνα
Πληροφορίες : Μ. Βλάχου
Τηλέφωνο : 2131512109
Δ/ση ηλ. ταχυδρομείου: m.vlachou@prv.ypeka.gr

**ΠΡΟΣ: Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας
Αυτοτελές Τμήμα Κοινοβουλευτικού Ελέγχου**

Μεσογείων 119, 101 92 Αθήνα

(Δνση Ηλ. Ταχυδρομείου: vouli1@prv.ypeka.gr)

ΚΟΙΝ: 1. Γραφείο Γεν. Δ/ντού Δασών

& Δασικού Περιβάλλοντος

2. Δ/ση Προστασίας Δασών

ΘΕΜΑ: Αναφορά 1944/10.03.2021.

Για την απάντηση της εν θέματι αναφοράς, ενημερώνουμε ότι:

Το ιδιοκτησιακό καθεστώς μιας έκτασης δεν επηρεάζει την καταγραφή του χαρακτήρα ως δάσους, δασικής ή χορτολιβαδικής στο δασικό χάρτη, ούτε την προστασία που οφείλεται οι εκτάσεις αυτές να απολαμβάνουν. Για το λόγο αυτό στο άρθρο 1 ν. 998/1979 αναφέρεται ρητά ότι για την θεσμοθέτηση των μέτρων προστασίας εν γένει δασικών εκτάσεων έχουν ληφθεί υπόψη το ιδιαίτερο νομικό καθεστώς που διέπει την ιδιοκτησία και την εκμετάλλευση αυτών, όπως και ο προσδιορισμός κατά περίπτωση των όρων και προϋποθέσεων υπό τις οποίες οι προστατευτέες εκτάσεις μπορεί στο πλαίσιο της βιώσιμης ανάπτυξης να μεταβάλουν την κατά προορισμό χρήση τους ή να εξυπηρετούν και άλλες χρήσεις, για λόγους επιβαλλόμενους από το δημόσιο συμφέρον.

Ο ορισμός του δάσους, ο οποίος λαμβάνεται υπόψη για την κατάρτιση του δασικού χάρτη, έχει συμπεριληφθεί ως ερμηνευτική δήλωση στο άρθρο 24 του Συντάγματος. Προηγούμενη προσπάθεια τροποποίησης του ορισμού των δασών και δασικών εκτάσεων, κρίθηκε ως ανίσχυρη, με τις 32, 33 και 34/2013 αποφάσεις του ΣτΕ, με το σκεπτικό ότι «είναι αδιάφορο το είδος ή τα είδη των άγριων ξυλωδών φυτών δηλαδή αν είναι δασοπονικά ή μη». Έτσι η θεώρηση των δασικών χαρτών μετά τις παραπάνω αποφάσεις βασίστηκε στο Συνταγματικά κατοχυρωμένο ορισμό του δάσους. Υπάρχουν, λοιπόν, ενιαία αντικειμενικά κριτήρια καθορισμού των δασών, δασικών & χορτολιβαδικών εκτάσεων, που αποτελούν και το περιεχόμενο του δασικού χάρτη. Ο δασικός χάρτης, καταγράφει τις εκτάσεις που ορίζονται στην παρ. 1 αρθ. 13 ν. 3889/2010, ενώ οι Επιτροπές Εξέτασης Αντιρρήσεων λαμβάνουν υπόψη τα διαλαμβανόμενα στο αρθ. 3 ν. 998/1979 και Π.Δ. 32/2016.

Σύμφωνα με την παρ. 1 αρθ. 2 ν. 998/1979 «Οι εκτάσεις του άρθρου 3 του παρόντος, που διέπονται από τις προστατευτικές διατάξεις αυτού, συνιστούν εθνικό κεφάλαιο», ενώ σύμφωνα με την παρ. 3 ίδιου άρθρου «Οι παραπάνω εκτάσεις θεωρούνται δημόσιες, εκτός αν υπάγονται σε μία από τις περιπτώσεις του άρθρου 10 του ν. 3208/2003.» (όπως προστέθηκε με την [παρ.3 αρθ. 32 ν. 4280/2014](#) με ισχύ την 8/8/2014), καθώς, επίσης, με το άρθρο 62 ιδίου νόμου το βάρος απόδειξης οποιουδήποτε δικαιώματος φυσικού ή νομικού προσώπου επί δασών και δασικών εκτάσεων δεν ισχύει στις περιφέρειες των Πρωτοδικείων των Ιονίων Νήσων, της Κρήτης, των Νομών Λέσβου, Σάμου, Χίου και Κυκλάδων, των νήσων Κυθήρων, Αντικυθήρων, καθώς και της

περιοχής της Μάνης όπως αυτή ορίζεται από διοικητικά όρια των Καλλικρατικών Δήμων Ανατολικής και Δυτικής Μάνης. Κατά την εξέταση δε των αντιρρήσεων, δεν προβάλλονται και δεν εξετάζονται θέματα ιδιοκτησίας και ούτε θίγονται ιδιοκτησιακά δικαιώματα του Δημοσίου ή των ιδιωτών, εκτός αν αυτές αφορούν σε αναγνωρισμένη έναντι του Δημοσίου ιδιωτική χορτολιβαδική έκταση [των περ. 5α΄ και 5β΄ του άρθρου 3 του ν. 998/1979 (Α΄289)].

Η ανάρτηση του δασικού χάρτη και ο χρόνος υποβολής αντιρρήσεων, αποτελούν το διάστημα ενημέρωσης και διαβούλευσης επί του περιεχομένου του. Πράξεις της διοίκησης που οφείλεται να απεικονίζονται στο δασικό χάρτη, υποβάλλονται ως ατελώς αντίρρηση ή ως πρόδηλο σφάλμα κατά την περίοδο υποβολής των αντιρρήσεων, ώστε να απεικονιστούν κατά την κύρωση του δασικού χάρτη.

Η ηλεκτρονική διαδικασία υποβολής αντιρρήσεων απαιτεί για την ολοκλήρωση της αντίρρησης μόνο τον προσδιορισμό της έκτασης που αφορά η αντίρρηση, την καταβολή του ειδικού τέλους αντιρρήσεων και την απόδειξη του έννομου συμφέροντος ενώ ό,τι άλλο στοιχείο κρίνει ο ενδιαφερόμενος ότι αποτελεί αποδεικτικό της αντίρρησης, δύναται να το προσκομίσει ενώπιον της επιτροπής κατά την ημερομηνία εκδίκασης της αντίρρησης.

Σε ό,τι αφορά στο θεματικό περιεχόμενο του δασικού χάρτη (χαρακτηρισμός έκτασης) και την επί της ουσίας κρίση του ειδικώς κατεστημένου οργάνου (Δ/ση Δασών), λόγω των σοβαρών συνεπειών της κύρωσης του δασικού χάρτη, ο νομοθέτης προέβλεψε διάστημα 105 ημερών για την υποβολή αντιρρήσεων. Αιτήσεις ακύρωσης που κατατέθηκαν στο ΣτΕ, με το αιτιολογικό της σύντομης περιόδου και ελλειπούς ενημέρωσης για την κύρωση των δασικών χαρτών, των αναρτήσεων που έγιναν πριν την ισχύ του νόμου 4685/2020, έχει ήδη κριθεί (ΣΤΕ 2159, 1918, 637/2020), ότι δόθηκε ευρεία δημοσιότητα και ικανός χρόνος στους ενδιαφερόμενους για την υποβολή αντιρρήσεων. Επίσης θεσμοθετήθηκε η διαδικασία διόρθωσης πρόδηλου σφάλματος, με την 153394/919/12-04-2017 Υ. Α. (ΦΕΚ 1366Β΄), με την οποία δίνεται η δυνατότητα υπόδειξης στη Διοίκηση για διόρθωση πρόδηλων λαθών, που εντόπισε η ίδια η διοίκηση ή επισημάνθηκαν από τους πολίτες τα οποία εξετάζονται σύμφωνα με τις διατάξεις του αρθρ. 17 ν. 3889/2010.

Σε ότι δε αφορά στον καθορισμό του ειδικού τέλους αντιρρήσεων, αυτό θεσμοθετήθηκε με την αριθ. 151585/323/3-2-2017 (Β΄347) ΚΥΑ, με την οποία μειώθηκε για δεύτερη φορά από το τέλος που είχε θεσμοθετηθεί με την 112784/496//15-9-2014 (Β΄ 2551) ΚΥΑ.

Για τη λειτουργία των ΕΠΕΑ έχει εφαρμογή το άρθρο 49 ν. 4685/2020 και οι ΥΠΕΝ/ΔΔΕΥ/94828/2723/7-10-2020 (ΦΕΚ 4525/Β) (ΑΔΑ:Ψ9Ρ14653Π8-2Μ4), ΥΠΕΝ/ΔΔΕΥ/ 92364/2651/25-9-2020 (ΦΕΚ 4367/Β) (ΑΔΑ: ΩΙΝΞ4653Π8-ΘΙΓ) και ΥΠΕΝ/ΔΔΕΥ/125557/3591/30-12-2020 (ΦΕΚ ΥΟΔΔ 1106 /15/1/2021) (ΑΔΑ: ΩΦΚ14653Π8-ΟΜΠ).

Για το έργο της κύρωσης των δασικών χαρτών, δημιουργήθηκε θεσμικό πλαίσιο που έλαβε υπόψη το Σύνταγμα, τους νόμους του κράτους και το κοινοτικό δίκαιο για την προστασία του περιβάλλοντος, την ενημέρωση των πολιτών, τη συμμετοχή τους στη λήψη αποφάσεων και την πρόσβαση στη δικαιοσύνη, αλλά και τους διαθέσιμους οικονομικούς πόρους και τις δαπάνες που ήδη είχαν πραγματοποιηθεί για την κατάρτιση των δασικών χαρτών, καθώς και το στελεχιακό δυναμικό της διοίκησης.

Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ
ΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ

Σ. ΤΣΙΛΙΚΟΥΝΑΣ